

FİZİKSEL AKTİVİTE KONULU TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THESES ON PHYSICAL ACTIVITY

Gönderilen Tarih: 02/04/2020
Kabul Edilen Tarih: 02/07/2020

Gamze MURATHAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Adıyaman

Orcid: 0000-0003-3325-0252

Eren BOZYILAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Adıyaman

Orcid: 0000-0002-8450-880x

Fatih MURATHAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Adıyaman

Orcid: 0000-0001-8887-4463

Fiziksel Aktivite Konulu Tezlerin Bibliyometrik Analizi

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, 2002-2019 yılları arasında çeşitli enstitülerde öğrenim gören lisansüstü öğrenciler tarafından hazırlanmış "fiziksel aktivite" konulu yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık tezlerinin içeriğinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmada veriler, Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi Arşivi'nde yapılan tarama sonucunda elde edilmiştir. Araştırmada, ilgili yıllar arasında tarama sonucu elde edilen 453 tezdten erişim izni olan 416 tez araştırmada incelemeye tabi tutulmuştur. Erişilen tezler, doküman incelemesi yöntemi ile üniversitelere, enstitülere, türlere, yıllara, temalara, yöntemlere, anabilim/anasanat dallarına ve kaynakça durumlarına göre incelenmiştir. Araştırma sonucunda, yüksek lisans alanında 350, doktora alanında 64 ve tıpta uzmanlık alanında 39 tez olduğu belirlenmiştir. Tezler, yirmiyedi üniversitede üç enstitüye bağlı 15 farklı anabilim dalında hazırlanmıştır. Hazırlanan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı incelenmesi sonucunda en fazla tezin 118 tez ile 2019 yılında yayınlandığı, en az tezin de 2006 (1), 2003 (4), 2004 (4) ve 2005 (4) yıllarında yayınlandığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak günümüzde teknolojik gelişmelerle birlikte, fiziksel aktivitelerde azalma meydana gelmiş ve günümüzde fiziksel aktivitenin yapılmamasıyla büyük halk sağlığı sorunu ortaya çıkmıştır. Fiziksel aktivitenin insan sağlığı açısından öneminin gün geçtikçe artması ülkemizdeki bilimsel eserlerin hazırlanması ve bu konu ile ilgili araştırmaların artmasına neden olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Fiziksel aktivite, bibliyometrik, lisansüstü tezler, üniversite, enstitü

Bibliometric Analysis of Theses on Physical Activity

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the content of master theses, doctorate and medical specialty theses on "physical activity" prepared by graduate students studying at various institutes between 2002-2019. The data in the study were obtained as a result of the screening made in the Archives of the Higher Education Institution National Thesis Center. In the research, 416 theses with access permission from 453 theses obtained as a result of scanning between the relevant years were examined in the research. The theses reached were analyzed by the method of document analysis according to the departments of the universities, institutes, types, years, themes, methods, and their bibliography. As a result of the research, it was determined that there are 350 theses in the master's degree, 64 in the doctorate and 39 theses in the specialty in medicine. Theses were prepared in 15 different departments of 3 universities in 27 universities. As a result of examining the distribution of graduate theses prepared by years, it was determined that the most theses were published in 2019 with 118 theses and at least in thesis in 2006 (1), 2003 (4), 2004 (4) and 2005 (4). As a result, with the technological developments today, a decrease in physical activities has occurred and today, due to the lack of physical activity, a large public health problem has arisen. It can be concluded that the importance of physical activity in terms of human health increases day by day, the preparation of scientific works in our country and the research on this subject increase.

Key Words: Physical activity, bibliometric, graduate theses, university, institute

GİRİŞ

Fiziksel aktivite, iskelet kaslarının kasılması sonucunda üretilen, bazal düzeyin üzerinde enerji harcamayı gerektiren bedensel hareketler olarak tanımlanmaktadır¹. Bir başka tanıma göre, kaslara dinlenme seviyesi üzerinde uygulanan ve enerji harcanmasına sebep olan herhangi bir güç olarak tanımlanabilir².

Fiziksel aktivite enerji harcamasının artması ve yağ yakımının yanı sıra yağsız kitlenin kaybına karşı koruma sağlamakta, kardiyorespiratuar dayanıklılığı geliştirmekte, obeziteye bağlı kalp hastalığı risk faktörlerini azaltmakta, iyileşme sürecini hızlandırmaktadır³.

Günümüzde teknolojik gelişmelerle birlikte, fiziksel aktivitelerde azalma meydana gelmiş ve günümüzde fiziksel aktivitenin yapılmamasıyla büyük halk sağlığı sorunu ortaya çıkmıştır. Hareket azlığının kalp ve damar sisteminin sağlığı açısından olumsuz bir faktör olduğu inkâr edilemez bir gerçek olmakla birlikte, mesleğin gerektirdiği bedensel faaliyetlere yönelik aşırı iyimserlikten kaçınmak gerekir⁴.

Lisansüstü eğitim, lisans derecesini tamamlamış öğrencinin ilgi gösterdiği bilim dalında yüksek lisans veya doktora öğrenimi yaparak öğrenciye uzmanlaşma imkânı veren, üst düzey eğitim programıdır. Lisansüstü çalışmaların gerçekleştirilmesinde, ülkenin ihtiyaçlarına uygun programların yapılması, geliştirilmesi ve bu programları yürütecek öğretim elemanı kadrolarının yetiştirilmesi önem taşımaktadır. Bu bağlamda lisansüstü eğitimin bilimsel bilgi üretimi açısından üniversitelerin en önemli görevleri arasında yer aldığı söylenebilir.

"Bibliyometri", yayınlara ilişkin tüm veriler için kullanılan jenerik bir terim olup, bilimsel yayınların konularına, yayımlandıkları dergilere, yazarlarına ve aldıkları atıflara ait sayısal ve sayısal olmayan verileri içermektedir. Bu veriler, bireysel araştırmacıların, araştırma gruplarının, kurumların ve ülkelerin çıktılarını ölçmek, ulusal ve uluslararası ağları tespit etmek ve bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeleri takip etmek amacıyla kullanılmaktadır⁵. Atıf analizleri de sıklıkla kullanılan bibliyometrik yöntemlerden bir tanesidir⁶.

"Bibliyometri" terimi, kısaca, "matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer iletişim ortamlarına uygulanması" olarak tanımlanmaktadır⁷. Bilimsel iletişim araştırmaları yayıncılık sistemine dayanmaktadır. Bilimsel yayıncılığın niceliksel analizi 1920'li, 1930'lu ve 1940'lu yıllarda Lotka, Bradford ve Zipf'in geliştirdiği matematiksel modellerle başlamıştır. Bilimsel literatürün saçılımı ve yazarların verimlilikleriyle ilgili bu modeller günümüzde bibliyometrik yasalar, saçılım yasaları ya da "güç yasaları" (power laws) olarak bilinmektedir⁸. Bibliyometrik araştırmalarda belgelerin ya da yayınların belirli özellikleri analiz edilerek bilimsel iletişim ve yayıncılığa ilişkin çeşitli bulgular elde edilmektedir. Bibliyometrik veriler büyük oylumlu verilerin kullanılmasını gerektirdiğinden, bilimsel disiplinlerin uzunlamasına (longitudinal) araştırılmasında büyük kolaylık sağlamaktadır. Bibliyometri, bilginin saçılımı, büyümesi ve yaşlanması ile ilgili araştırmalarda da kullanılmaktadır.

Atıf endekslerinden derlenen veriler; ülkeler, kurumlar, bölümler, araştırma grupları ve bireysel araştırmacılar tarafından yapılan araştırmaların hem miktar hem de kalite açısından değerlendirilmesinde kullanılmaktadır^{9,13}. Bu tip çalışmaların bir

kısımında ülkeler arası karşılaştırma yapılırken, bir kısmında aynı ülke içerisindeki araştırma kurumlarının, bölümlerin ya da bireysel araştırmacıların performansları değerlendirilmektedir. Ayrıca, üniversiteleri akademik performanslarına göre sıralamaya tabi tutan ve uluslararası kabul görmüş olan derecelendirme sistemleri (Shanghai Ranking, Times Higher Education Ranking, Leiden Ranking, vb.) de çeşitli bibliyometrik verileri kullanmaktadır.

Lisansüstü tezlerle yönelik farklı alanlarda farklı araştırmalar yapılmıştır. Özellikle eğitim bilimleri alanında yoğunlaşmış bu araştırmaların bibliyometrik analizler, tezlerin içerik analizi ve konu dağılımları, en sık atıf yapılan kaynaklar, kullanılan araştırma yöntemleri ve veri toplama teknikleri analizi şeklinde olduğu görülmektedir. Bir alanla ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin analiz edilmesi o konunun derinliği ve yaygınlığı hakkında bilgiler verebilir, incelenen alanın genel görünümünü ortaya çıkarabilir¹⁴. Farklı disiplinlerde lisansüstü tezleri inceleyen çok sayıda çalışma bulunmaktadır^{15,30}.

Bu bilgiler ışığında bu araştırmada 2002-2019 tarihleri arasında Yükseköğretim Kurumu bünyesinde üniversitelerin ilgili enstitüleri lisansüstü öğrencilerince hazırlanmış olan "fiziksel aktivite" konulu tezlerin bibliyometrik analizi amaçlanmıştır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, belge (doküman) incelemesi veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Derinlemesine görüşme ve gözlem yapmanın olanaklı olmadığı durumlarda başvuru belge incelemesi hedeflenen olay ya da olgular hakkında yazılı bilgi içeren kaynakların ayrıntılı biçimde analiz edilmesidir³¹. Doküman incelemesi tekniği ile yapılan bu çalışma yayınların farklı yöntemlerle analiz edilmesine ve bilimsel amaçlı çalışmaların değerlendirilmesine olanak sağlayan bibliyometrik araştırmalar şeklinde de adlandırılmaktadır²⁸. Bibliyometrik yöntemler bilimsel çalışmaların sonuçlarının ve etkinliğinin ölçülmesini sağlamaktadır.

Katılımcılar

Araştırmanın evrenini Türkiye'de Yükseköğretim kurumuna bağlı üniversitelerin enstitüleri lisansüstü öğrencileri tarafından hazırlanmış "Fiziksel Aktivite" konusunda yayınlanmış lisansüstü tezlerin tamamı oluşturmaktadır. Örneklemin belirlenmesinde ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Örneklemin belirlenmesinde dikkat edilen temel ölçüt tezlerin "2002-2019" yılları arasında yapılmış olması ve Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezinde erişime açık olarak yayımlanmış olmasıdır.

Örnekleme yer alan tezlerle ulaşmak amacıyla tez veri tabanından dizin arama alanına "Fiziksel Aktivite" anahtar kelimesi yazılarak 453 teze ulaşılmıştır. Bu tezlerin 37 adedi erişime kapalı olduğundan analizler 416 tez üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

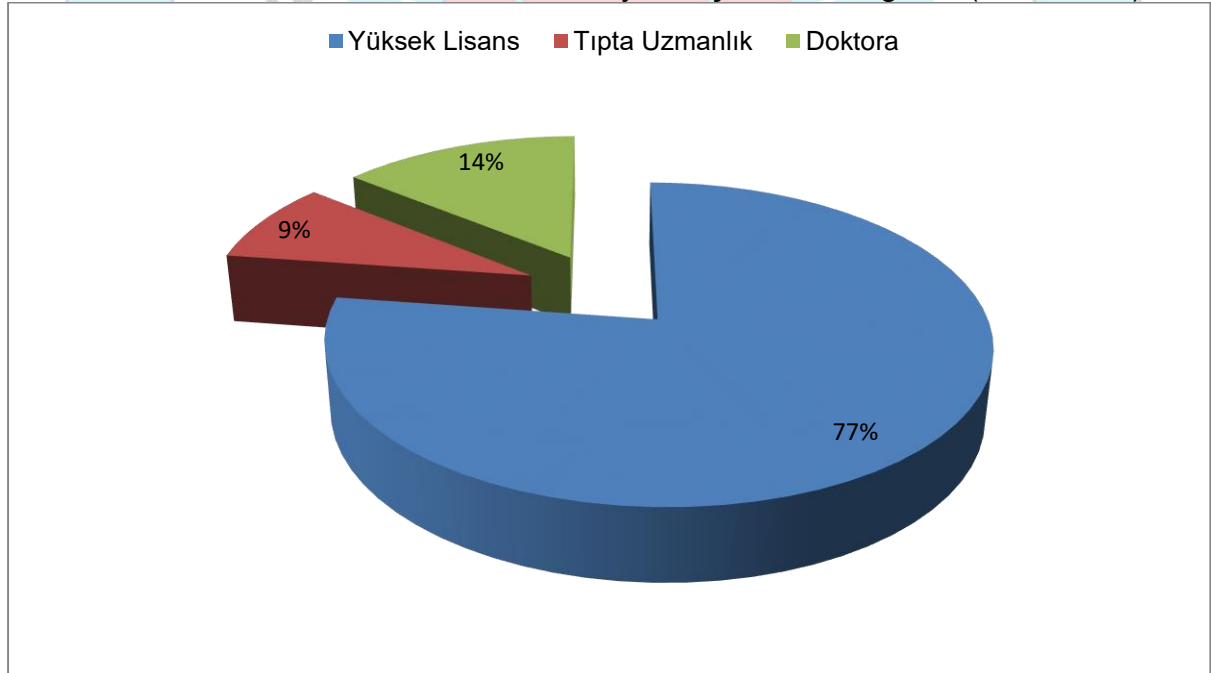
Araştırmanın verileri birincil kaynak olarak YÖK Tez Merkezi'nin internet sayfasında³⁴ paylaşılan, tezlerin yazarları tarafından hazırlanan tez künyelerinden ve özet bölümlerinden edinilmiştir. Verilerin analizinde nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan "içerik analizi" tekniği kullanılmıştır. Bhattacharjee (2012)³² içerik analizini; bir metnin içeriğinin nicel veya nitel bir yaklaşımla, titizlikle seçilerek analiz edilmesi olarak tanımlamıştır.

İçerik analizi, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmeyi ve okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamayı gerektirmektedir³¹. Araştırma kapsamında içerik analizi gerçekleştirilirken tezlerin konu alanına yönelik temalar ve kodların oluşturulması; betimsel analiz gerçekleştirilirken ise araştırma yaklaşımları, örneklem grubu, veri toplama teknikleri ve veri analiz yöntemlerine ait frekans analizleri yapılmıştır.

BULGULAR

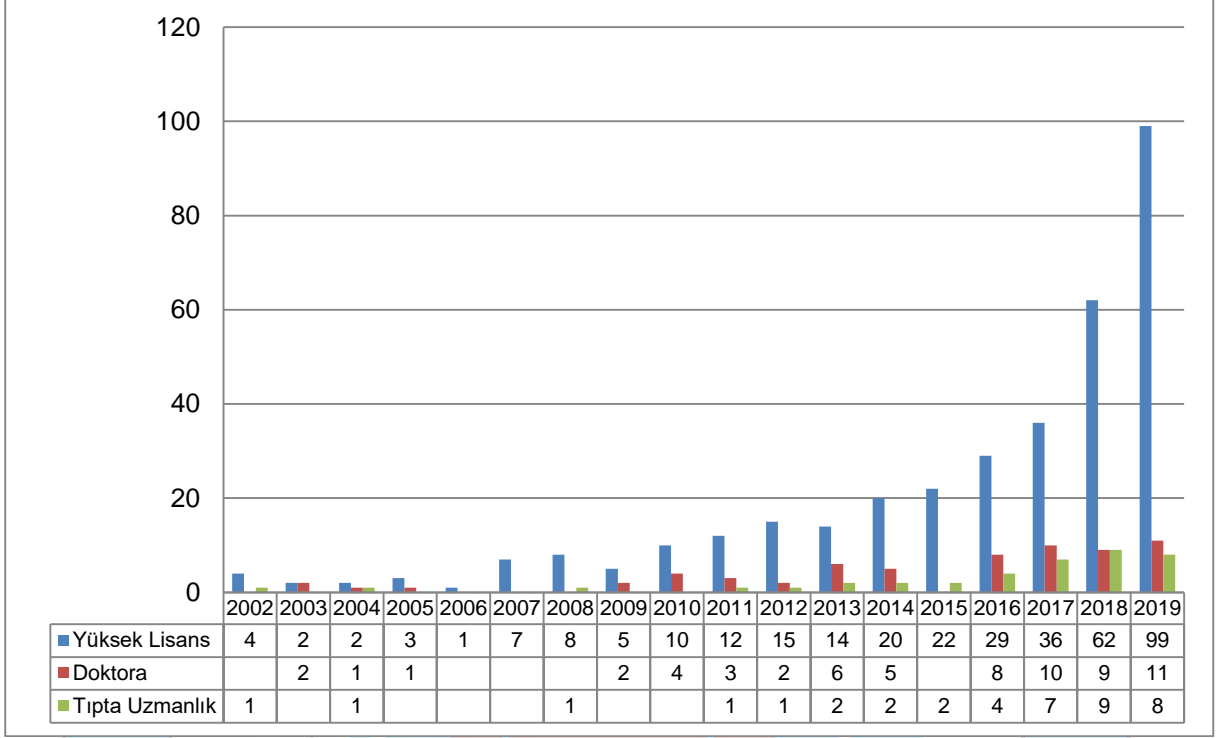
Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerin istatistiki değerlendirmeleri sonucu elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Grafik 1. Tezlerin Lisansüstü Düzeyleri Açısından Dağılımı (2002-2019)

Grafik 1'de yayınlanan "Fiziksel Aktivite" konulu tezlerin 350 (%77,26)'sının yüksek lisans tezi olduğu, 64 (%14,12)'sinin doktora tezi olduğu ve 39 (8,62)'sininde Tıpta uzmanlık tezi olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 2. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı (2002-2019)

Grafik 2’de hazırlanan lisansüstü tezlerin lisansüstü derecesine göre yıllara göre dağılımı grafikte gösterilmiştir. Buna göre “Fiziksel Aktivite” konulu tezlerin son 15 yıl içerisinde giderek artan sayıda hazırlandığı anlaşılmaktadır. Ayrıca grafikte 2003 yılında “fiziksel aktivite” konusu ile ilgili lisansüstü araştırma yapılmadığı anlaşılmaktadır. Bununla beraber en fazla araştırmanın 2019 yılında 99 yüksek lisans (%24,93), 11 doktora (%2,77) ve 8 tıpta uzmanlık (%2,01) alanında literatüre kazandırıldığı grafikten anlaşılmaktadır.

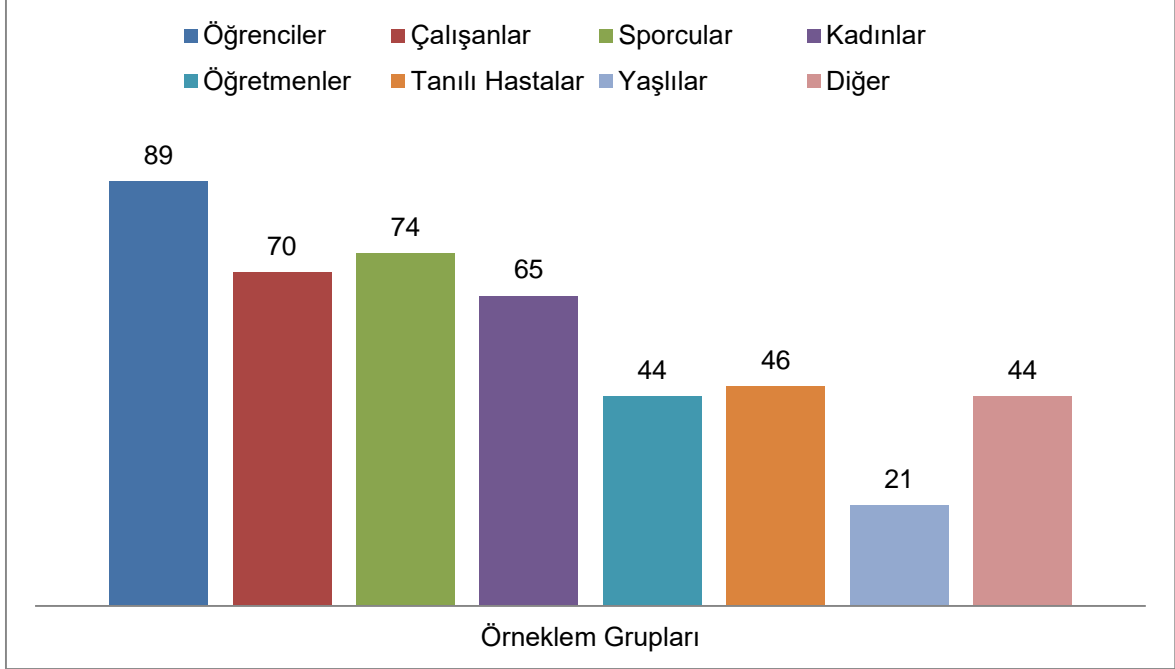
Grafik 3. Tezlerin Anahtar Kelimelerine Göre Kelime Bulutu Dağılımı

Grafik 3’de yayınlanan tezlerin “Fiziksel Aktivite” ile birlikte kullanılan anahtar kelimelerin frekans dağılımı analizi yapılmış olup kelime bulutu oluşturulmuştur. Kelime bulutu grafiği, seçilen metinde kelimenin görünüm sıklığını gösterir ve

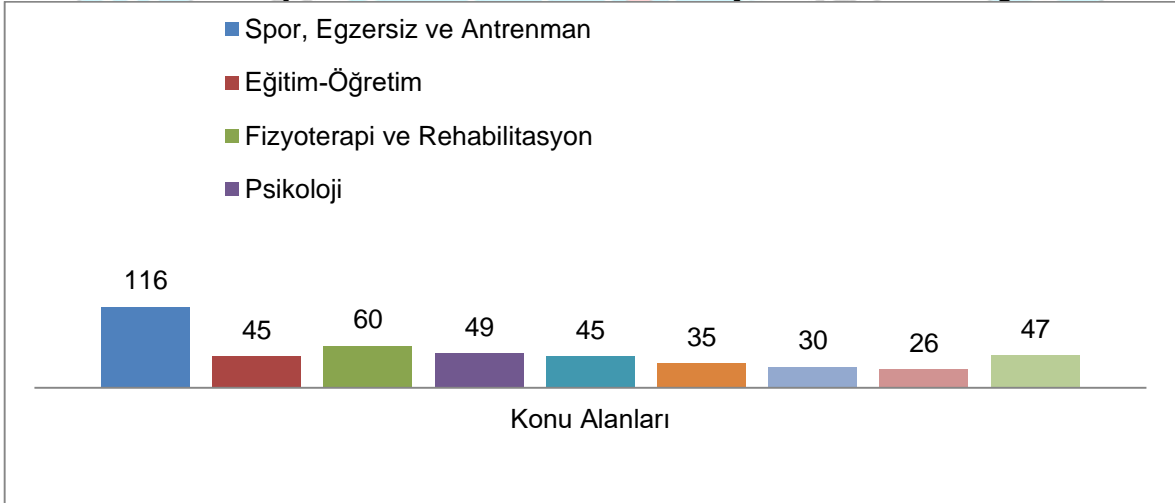
kelimenin boyutunu kelimenin kullanım sıklığını ifade etmek için kullanılan bir yöntemdir. Buna göre "fiziksel aktivite" ile beraber en fazla obezite, fiziksel uygunluk, kadın, yaşam kalitesi, sağlık ve beslenme kavramlarının sıklıkla kullanıldığı tespit edilmiştir.

Grafik 4. Yayınlanan Tezlerin Örneklem Gruplarına Göre Dağılımı

Grafik 4'de tezlerin örneklem gruplarına yer yerilmiştir. Buna göre tezlerin örneklem grubu bakımından en fazla öğrenciler üzerinde gerçekleştirildiği bu grubunda (Orta öğretim, lise, ve üniversite öğrencileri alt boyutunda şekillendiği tespit edilmiştir. Diğer örneklem grubunda da nitel çalışmalar ile beraber doküman analizlerine yer verildiği tespit edilmiştir.

Grafik 5. Yayınlanan Tezlerin Konu Alan Başlıkları Frekans Dağılımı

Grafik 5'de tezlerin konu alanlarına göre dağılımına yer verilmiştir. Buna göre tezlerin konu alan başlıkları bakımından en fazla "spor" alanında gerçekleştirildiği, devamında da sırasıyla, fizyoterapi ve rehabilitasyon ve psikoloji ve eğitim ve öğretim alanlarında yoğunlaştığı tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

Bu araştırmada ülkemizdeki üniversitelerde lisansüstü eğitimini tamamlamış öğrencilerin hazırladıkları "fiziksel aktivite" konulu tezlerin 2002-2019 yılları arasındaki bibliyometrik analizini değişkenler açısından incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda elde edilen bulgulara göre ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara yönelik öneriler aşağıda sunulmuştur.

Üniversitelerin enstitülerinde gerçekleştirilen lisansüstü eğitimin en önemli çıktısı olarak kabul edilen, ele aldıkları konular bakımından, bir taraftan yazarlarının gelecekteki akademik çalışma alanlarını seçmelerine etkide bulunurken bir taraftan da literatürün gelişimine katkıda bulunmaktadır. Belirli bir bilim dalında hazırlanan tez sayısı kadar tezlerde ele alınan konuların çeşitliliği de önemlidir. Tez sayısı o alanda hazırlanan tezler sayesinde üretilen bilimsel bilginin miktarı (derinliği) hakkında fikir verebilirken, tezlerin çeşitliliği ise üretilen bilimsel bilginin kapsamı (genişliği) hakkında fikir verebilir. Belirli bir bilim dalında hazırlanan tezlerin yukarıda açıklanan şekilde nicel ve nitel açıdan ele alınması; o alanda hazırlanan tezlerin odaklandığı konular hakkında kapsamlı bir durum tespiti yapabilmeye olanağıyla birlikte, yoğunlaşılan konuların ve gözden uzakta kalan konuların tespit edilmesi sonucuna ulaşmaya da olanak sunar. Bu sonucun; lisansüstü öğrencilerin ve tez danışmanlarının tez konusuna karar verme sürecine ve daha az ele alınan veya göz ardı edilen konuların da incelenmesine katkıda bulunabileceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın hazırlanmasında temel motivasyon, bu düşünceye dayanmaktadır.

Bu araştırmada yalnız YÖK Tez Merkezi'nde paylaşımına açılmış tezlerin incelenmiş olması, araştırmanın en büyük kısıtlılığıdır. Gelecekte bu konuya ilgi duyabilecek araştırmacıların YÖK Tez Merkezi'nde henüz paylaşımına açılmamış tezlere de ulaşarak daha kapsamlı bir değerlendirme yapmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Öte yandan bu araştırmanın en azından her on yılda bir tekrar edilmesinin hem beden eğitimi ve spor alanındaki tezlerinde sıkça ve nadiren ele alınan konular hakkında hem de odaklanılan konuların yükselişi hakkında faydalı bilgiler sunabileceği böylece tez hazırlayan öğrencilere ve akademik danışmanlara fikir verebileceği düşünülmektedir. Konuya ilgi duyabilecek araştırmacıların bir başka araştırmada da Türkiye'de "fiziksel aktivite" ile ilgili yazılmış bilimsel makaleleri benzer bir yöntemle inceleyerek makalelerde en çok ve en az ele alınan konuları değerlendirmelerinin Türkiye'deki spor bilimi alan yazınının başka bir boyutuna ışık tutabileceği tahmin edilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Özer K. (2001). Fiziksel uygunluk. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
2. Baranowski T., Bouchard C., Bricker T., Heath G., Strong WB., Truman B., Washington R. (1992). Assessment, prevalence and cardiovascular benefits of physical activity and fitness in youth. *Medicine Science and Sports Exercise*. (24)6, 237-247.
3. Okay MD., Jackson PV., Marcinkiewicz M., Papino MN. (2009) Exercise and obesity. *Primary Care: Clinics in Office Practice*. 36, 379-393.
4. Zorba E., İkizler HC., Tekin A., Miçooğullar O. (2006). Herkes için spor. Morpa Kültür Yayınları. İstanbul. 125.

5. OECD (2002). Frascati manual. Sixth edition, http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/BTYPD/kilavuzlar/Frascati.pdf, [Erişim Tarihi: 19.07.2019]
6. Garfield E. (2003). The meaning of the impact factor. *International Journal of Clinical and Health Psychology*. 3, 363-369.
7. Pritchard A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*. 24(4), 348-349.
8. Subramanyam K. (1979). Scattering, laws of. In *Encyclopedia of Library and Information Science*. İçinde: Kent A. (Editör). New York. Marcel Dekker. 26, 336-354.
9. Edgar F., Geare A. (2010). Characteristics of high- and low-performing university departments as assessed by the new zealand performance based research funding (pbrf) exercise. *Australian Accounting Review*. 52(20), 55-63.
10. Goodall AH. (2009). Highly cited leaders and the performance of research universities. *Research Policy*. 38, 1079-1092.
11. Guan J., Gao X. (2008). Comparison and evaluation of Chinese research performance in the field of bioinformatics. *Scientometrics*. 75(2), 357-379.
12. Shin JC. (2009). Classifying higher education institutions in Korea: a performance-based approach. *Higher Education*. 57, 247-266.
13. Van Raan AFJ. (2006). Performance-related differences of bibliometric statistical properties of research groups: Cumulative advantages and hierarchically layered networks. *Journal of The American Society for Information Science And Technology*. 57(14), 1919-1935.
14. Karadağ E. (2009). Eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 10(3), 75-87.
15. Herubel JPM. (1991). Philosophy dissertation bibliographies and citations in serials evaluation, *Serials Librarian*. 20, 65-73.
16. Walcott R. (1994). Local citation studies: A Shortcut to local knowledge, *Science and Technology Libraries*. 14(3), 1-14.
17. Sylvia M., Leshner M. (1995). What journals do psychology graduate students need? A citation analysis of thesis references. *College and Research Libraries*. 56, 313-318.
18. Zipp LS. (1996). Thesis and dissertation citations as indicators of faculty research use of university library journal collections. *Library Resources and Technical Services*. 40, 335-342
19. Buttlar L. (1999). Information sources in library and information science doctoral research. *Library and Information Science Research*. 21, 227-245.
20. Edwards S. (1999). Citation analysis as a collection development tool: A bibliometric study of polymer science theses and dissertations. *Serials Review*. 25, 11-20
21. Kuyper-Rushing, L. (1999). Identifying uniform core journal titles for music libraries: A dissertation citation study. *College and Research Libraries*. 60, 153-163.
22. Wehmeyer JM., Wehmeyer S. (1999). The comparative importance of books: Clinical psychology in the health sciences library. *Bulletin of the Medical Library Association*. 87(2), 187-191.
23. Waugh CK., Ruppel, M. (2004). Citation analysis of dissertation, thesis, and research paper references in workforce education and development. *Journal of Academic Librarianship*. 30(4), 276-284.

24. Şimşek A., Özdamar N., Uysal Ö., Kobak K., Berk C., Kılıçer T., Çiğdem H. (2009). İkibinli yıllarda Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında gözlenen eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 9(2), 941-966.
25. Uçak N., Al U. (2009). Bilimsel iletişimin zamana göre değişimi: Bir atıf analizi çalışması. *Bilgi Dünyası*. 10(1), 1-27.
26. Tatlı S., Adıgüzel OC. (2012). Türkiye'deki lisansüstü karşılaştırmalı eğitim tezlerinin çok boyutlu bir incelemesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 12(1), 143-150.
27. Şahin M., Çetinoğlu A., Ayvaz S. (2013). Türkiye'de öğretmen eğitiminin tarihçesi ile ilgili tezler üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 6(27), 494-504.
28. Coşkun İ., Dündar Ş., Parlak C. (2014). Türkiye'de özel eğitim alanında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (2008-2013). *Ege Eğitim Dergisi*. 15(2), 375-396.
29. Bayın G. (2015). Türkiye'de sağlık turizmi alanında yapılan lisansüstü tezlerin içerik değerlendirmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*. 17(28), 49-55.
30. Yorulmaz B. (2016). Türkiye'de din eğitimi alanında yapılan lisansüstü çalışmalar hakkında genel bir değerlendirme. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*. 12(46), 41- 62.
31. Yıldırım A., Şimşek H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. 6. Baskı. Seçkin Yayıncılık. Ankara.
32. Bhattacharjee A. (2012). *Social science research: principles, methods and practice*. University of South Florida Textbooks Collection, South Florida.
33. Walcott R. (1991). Characteristics of citations in geoscience doctoral dissertations accepted at united states academic institutions 1981-1985. *Science and Technology Libraries*. 12(2), 5-16.
34. Web 1: www.tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/, [Erişim Tarihi: 28.12.2019]